

SHREE JAGANNATH SANSKRIT UNIVERSITY
SHREE VIHAR, PURI

Aca-10/2023No. 2152 SJSU, Puri

dtd. 18.7.25

From

Smt. Prajnashree Priyambada, OAS (S)
Registrar, SJSU, Puri

To

The Principal/Head of Institutions of all Shastri (+3)
Colleges/Institutions under SJSU, Puri

Sub: Forwarding of Semester- VI Courses of Shastri (+3) classe under NEP-2020 for the Academic Session 2024-25

Ref: This University Letter no. 3116/SJSU, dt. 21.11.2024 & 1358/SJSU, dt. 30.04.2025, 1760/SJSU, dt. 09.06.2025

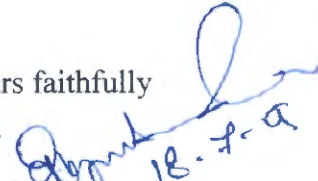
Sir/Madam,

In continuation of this University letter, I am directed to intimate that the new courses of UG i.e. Shastri (+3) class under NEP-2020 has been implemented during the current Academic year 2024-25 vide this University notification No. 3076/SJSU, dt. 20.11.2024. The 1st semester courses and 2nd Semester of Shastri (+3) classes has already been sent vide the university letter no. 3116/SJSU, dt. 21.11.2024 & Letter no. 1358/SJSU, Puri, dt 30.04.25. After then the syllabus of semester-III to V courses has been forwarded vide the university letter no. 1760/SJSU, puri, dt. 09.06.2025 .

Now the Syllabus of Semester –VI is hereby forwarded and uploaded to the University website i.e. <https://sjsv.nic.in> . The hard copy of the courses will be sent shortly. Further if any hindrances or issues are noticed in the said syllabus, they are advised to contact Prof. Satrughna Panigrahi, Course co-ordinator (**Mob- 8200472414**) and Dr. Ajaya Ku. Dash, Dy Course co-ordiantor (**Mob-9861228087**)

You are therefore requested to follow and prepare your students as per the new syllabus of Semester- VI Examination 2024-25 of Shastri (+3) classed under NEP-2020.

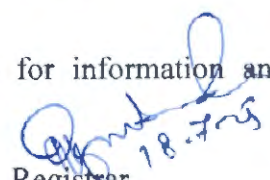
Yours faithfully

Registrar

Memo No. 2153 / S.J.S.U., Puri

dt. 18.7.25

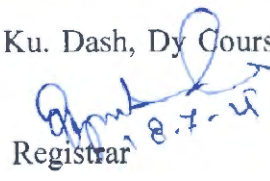
Copy with the copy of enclosure forwarded to Controller of Examinations for information and necessary action.

Registrar

Memo No. 2154 / S.J.S.U., Puri

dt. 18.7.25

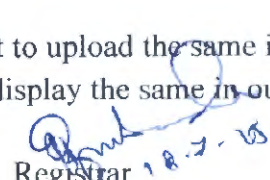
Copy forwarded to Prof. Satrughna Panigrahi, Course co-ordinator / Dr. Ajaya Ku. Dash, Dy Course co-ordinator for information and necessary action.

Registrar

Memo No. 2155 / SJSU./Puri

dt 18.7.25

Copy with the copy of the Enclosure forwarded to D.I.O, NIC, Puri with a request to upload the same in our website/Sri Sushanta Kumar Satapathy, Computer Instructor is requested to display the same in our website i.e. <https://sjsv.nic.in> for wider circulation.

Registrar

1657

From:

Prof. Satrughna Panigrahi,
Professor of Veda and Course Coordinator,
S.J.S.U, Puri

To

The Registrar,
S.J.S.U, Puri

Sub: Submission of the Semester – VI courses of Shastri (+3) Classes under NEP-2020.

Madam,

With reference to the letter on the subject cited above, we submitted herewith the new Syllabus for Semester –VI of Shastri (+3) classes as per NEP-2020.

This is for your kind information and necessary action.

Yours faithfully,

(Dr. Ajaya Kumar Dash)

Assistant Professor of Vyakaran and
Course Co-coordinator,
S.J.S.U, Puri

(Prof. Satrughna Panigrahi)
Professor of Veda and
Course Coordinator,
S.J.S.U, Puri

श्रीजगन्नाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः,
श्रीविहारः, पुरी

SHASTRI (B.A.) SYLLABUS

As per NEP – 2020

6th SEMESTER EXAMINATION

(Effective from Academic Year 2026 – 27)

NEP-2020
Course Coordinator
Prof. Satnughna Panigrahi
& Co-Coordinator
Dr. Ajaya Ku Dash
S. Panigrahi
30/06/2025

शास्त्री (B.A.) – 6th Semester

पाठ्यक्रमप्रारूपम् (STRUCTURE)

Major Core- 1

मुख्यविषयः

प्रथमसत्रे गृहीतविषयः एव अत्रापि स्वीकरिष्यति ।

अत्र पत्रसंख्या = 2 (XIV, XV), अङ्काः - 200 ।

1. अद्वैतवेदान्तः
2. धर्मशास्त्रम्
3. ज्योतिषम्
4. कर्मकाण्डम्
5. न्यायः
6. पुराणम्
7. साहित्यम्
8. सर्वदर्शनम्
9. वेदः
10. व्याकरणम्

S. P. Singh
30/06/2025

(Jash)
30/6/25

शास्त्री (B.A.) – 6th Semester

Minor Core- 3

गौणविषयः

सम्मानेतरविषयाः

अत्र एकादश विषयाः सन्ति । छात्रः / छात्रा गौणविषयेभ्यः यं विषयं द्वितीयसत्रे (2nd Semester) स्वीकृत्य कोर- ३ मध्ये पठितवान् / पठितवती, अत्रापि तं विषयं पठिष्यति ।

1. अद्वैतवेदान्तः
2. धर्मशास्त्रम्
3. ज्योतिषम्
4. कर्मकाण्डम्
5. न्यायः
6. पुराणम्
7. साहित्यम्
8. सर्वदर्शनम्
9. वेदः
10. व्याकरणम्
11. ओडिआ (उडिया)

शास्त्री (B.A.) – 6th Semester

कौशलवर्धकपाठ्यक्रमः

Skill Enhancement Course (SEC)

अत्र पत्रे चत्वारः विषयाः सन्ति। छात्रः / छात्रा एकं विषयं स्वीकृत्य पठेत्।

1. Applied English
2. ଯୋଗଦର୍ଶନम्
3. ପ୍ରାୟୋଗିକ ଜ୍ୟୋତିଷ
4. हिन्दी अनुप्रयोग

मूल्यसंवर्धकपाठ्यक्रमः

Value Added Course (VAC)

अत्र पत्रे त्रय विषयाः सन्ति। छात्रः / छात्रा एकं विषयं स्वीकृत्य पठेत्।

1. Understanding Odisha
2. ଚାଣକ୍ୟ ନୀତି ଓ ନୀତିଗତକ
3. ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି

मुख्यविषय :

(CORE - I)

सम्मानविषया:

(Honours Subject)

अत्र सम्मानपत्रे दश विषयाः सन्ति ।

एतेषु छात्रः केवलं प्रथमसत्रे गृहीतविषयः एव अत्रापि स्वीकरिष्यति ।

There are ten subjects in Hons. Papers

Student will take only one subject which has been taken in 1st Semester.

छात्राः अत्र उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च केवलं दास्यन्ति ।

Student will write these papers only in the language of
Sanskrit & the letter will be Devanagari.

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester) – अद्वैतवेदान्तविभागः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ADVAITA VEDANTA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	अद्वैतवेदान्तः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	श्रीमद्भगवद्गीताशाङ्करभाष्यम्	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper- XIV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- श्रीमद्भगवद्गीताशाङ्करभाष्यम्- अष्टादशाध्यायः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIV (Hons.)	1	1-20 श्लोकं यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	2	21-40 श्लोकं यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	3	41-60 श्लोकं यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	4	61-78 श्लोकं यावत्।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

S. P. ...
Ch...

Out Come	1-मोक्षसंन्यासयोगस्य पठनेन आर्त-जिज्ञासु-अर्थार्थि-ज्ञानि इत्येतेषां भक्तानां विषये ज्ञानं भवति । 2-ज्ञानकर्मसमुच्चयवादस्य खण्डनं ज्ञायते । 3-मोक्षस्य साधनं ज्ञानमिति निश्चीयते ।
सहायकग्रन्थः	1-श्रीमद्भगवद्गीता (शाङ्करभाष्यसहिता) गीताप्रेस, गोरखपुर:-2008 ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- अद्वैतवेदान्तविभागः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ADVAITA VEDANTA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	अद्वैतवेदान्तः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वेदान्तपरिभाषा	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-XV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वेदान्तपरिभाषा			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XV (Hons.)	1	अर्थापत्तिपरिच्छेदः ।	1	20+5	15 Hrs
	2	अनुपलब्धिपरिच्छेदः ।	1	20+5	15 Hrs
	3	विषयपरिच्छेदः ।	1	20+5	15 Hrs
	4	प्रयोजनपरिच्छेदः ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

S. P. ...
Ch...

Assignment / Presentation.

Out Come	1-अर्थापत्त्यनुपलब्धप्रमाणयोः ज्ञानम् जायते । 2-अस्य ग्रन्थस्याध्यायेन प्रमात्रादीनां ज्ञानं भवति । 3-निरतिशयसुखस्वरूपस्य मोक्षस्य ज्ञानं सम्भवति ।
सहायकग्रन्थः	वेदान्तपरिभाषा (धर्मराजाध्वरिन्द्र) चौखम्बा पब्लिकेशन् – वारणासी ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- धर्मशास्त्रम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	DHARMASHASTRA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	धर्मशास्त्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मनुस्मृतिः	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-XIV	कालांशः -	60

Name of the Test book :- मनुस्मृतिः (दशमैकादशाध्यायौ)

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	ब्राह्मणधर्मः १. वर्णानां प्रभुः ब्राह्मणः २. सजातीयाः ३. वर्णसंकराः ४. व्रात्याः ५. संकीर्णाः ६. वर्णसंकराणां कर्माणि ७. वर्णसंकरनिन्दा	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	साधारणधर्माः १. ब्राह्मणजीविका २. क्षत्रियवैश्यकर्माणि ३. द्विजानां श्रेष्ठकर्माणि ४. परधने जीवननिन्दा ५. ब्राह्मणस्य आपदि कर्तव्यम्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	आपद्धर्माः १. आपद्धर्मस्वरूपम् २. वैश्यशुद्रयोः आपद्धर्मः ३. आपत्काले ब्राह्मणस्य धर्मः जीवननिर्वाहं हीनयाचनम्	1	20+5	15 Hrs

		४. शिलोच्छजीवनम् ५. वित्तागमाः ६. जीवनहेतवः ७. आपदि राज्ञः कर्तव्यम्			
	चतुर्थैक्यम्	प्रायश्चित्तार्थं वेदविद्भ्योः दानम् १. नवस्नातकेभ्यः अन्नदानम् २. कुटुम्बिब्राह्मणाय दानम् ३. यज्ञार्थं धनं स्वीकृत्य आत्मसात् न करणीयम् ४. विहिताकरणादौ प्रायश्चित्तम् ५. प्रायश्चित्तानां संसर्गनिषेधः ६. कामाकामकृतपापम् ७. प्रायश्चित्तम् अवश्यं कर्तव्यम्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	(i) कर्तव्येषु सामग्रीकभावेन कल्याणकरः ब्राह्मणधर्मः फलितः । (ii) साधारणजनैः सहावस्थाने समाचारितधर्मः साधारणधर्मः इति जानीयुः । (iii) जीवननिर्वाहवर्णोचितकर्मसम्पादने असामर्थ्यात् आपत्कालिकधर्मः समाश्रितः भवेदिति जानीयुः । (iv) पतितभावविनाशाय वेदविद्भ्यः यथावश्यकं यथाविधिं यथाकालं दातव्यं भवतीति जानीयुः ।
सहायकग्रन्थः	(i) मनुस्मृतिः, दशमेकादशऽध्यायौ ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- धर्मशास्त्रम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	DHARMASHASTRA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	धर्मशास्त्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मनुस्मृतिः	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-XV	कालांशः -	60

Name of the Test book :- मनुस्मृतिः (एकादशद्वादशाध्यायौ)

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	प्रायश्चित्तविचारः पापभेदाश्च १. प्रायश्चित्तलक्षणम् २. महापातकानि ३. ब्रह्महत्यामहापातकम् ४. सुरापानप्रायश्चित्तम् ५. स्तेयप्रायश्चित्तम् ६. गुर्वङ्गनागमनप्रायश्चित्तम्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	संसर्गात् संकरीकरणप्रायश्चित्तं यावत् १. क्षुद्रजन्तुसमूहवधे प्रायश्चित्तम् २. वृक्षादिच्छेदने प्रायश्चित्तम् ३. सुरागन्धाघ्राणे प्रायश्चित्तम् ४. सूक्तादिभक्षणे प्रायश्चित्तम् ५. कुक्कुटसुकरादिभक्षणे प्रायश्चित्तम् ६. भक्ष्य-यान-शय्यादिहरणे प्रायश्चित्तम्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	प्रायश्चित्तं रहस्यप्रायश्चित्तञ्च । १. अगम्यागमनप्रायश्चित्तम् २. पतितसंसर्गप्रायश्चित्तम् ३. व्रात्यप्रायश्चित्तम्	1	20+5	15 Hrs

		४. वेदोदितकर्मादित्यागे प्रायश्चित्तम् ५. व्रताङ्गानि ६. पापवृत्तिनिन्दा ७. तपःप्रशंसा ८. रहस्यप्रायश्चित्तम्			
	चतुर्थैक्यम्	शुभाशुभकर्मविवेकः १. जीवात्मपरिचयः २. त्रिविधगुणलक्षणम् ३. वैदिककर्मभेदः ४. धर्मलक्षणज्ञानम् ५. आत्मलक्षणम् ६. कर्मफलविचारः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	(i) कृतस्य अकर्तव्यकर्मणः प्रायश्चित्तं जानीयुः । (ii) संकरीकरणं संसर्गादिप्रायश्चित्तं जानीयुः । (iii) प्रायश्चित्तव्रते अपेक्षितानि अङ्गानि जानीयुः । (iv) कर्मणां शुभाशुभफलं जानीयुः केवलं शुभं कर्म आचरेयुः ।
सहायकग्रन्थः	(i) मनुस्मृतिः एकादशद्वादशाध्यायौ ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- ज्योतिषम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	JYOTISHA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	ज्योतिषम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	सिद्धान्तदर्पणः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- सिद्धान्तदर्पणः-त्रिप्रश्नाधिकारः, सिद्धान्तदर्पणः - यन्त्राध्यायः।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	1. स्पष्टदिङ्निर्णयः, सावयवराशेर्मूला- नयनम्, नशङ्गशङ्कुनिर्णयः। 2. सममण्डलम्, नाडिमण्डलम्, उन्मण्डलम्, द्विरात्रवृत्तम्, अग्रा, अक्षांशाः, ध्रुवोन्नतिः। 3. पलभज्ञानम्, मध्याह्नशंकुसाधनम्।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	1. सममण्डलकर्णसाधनम्, केन्द्रभुजकोटिज्ञानम्, छायार्कस्फुटार्कानयनम्। 2. शंकुकोणच्छायाकथनम्, अभीष्टकाले छायायनयनम्।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	1. अन्त्या, उन्नतज्या, छेदनिर्णयः। 2. सायनरवेर्भुजज्यायनयनम्, रात्रेर्गतघटि-कालज्ञानम्। 3. दृग्ज्याहृतिनतोत्क्रमज्यादीनां साधन-प्रकारः।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	1. खगोले स्थितानां वृत्तानां नामानि संख्या च।	1	20+5	15 Hrs

S. J. ...
Chh

		2. भूगोलखगोलयोः सम्बन्धज्ञानम्। 3. गोलार्धयन्त्रम्। 4. मानयन्त्रम्, कपालयन्त्रम्, स्वयंबृहयन्त्रम्।			
--	--	--	--	--	--

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	गाणितिकज्ञानं भविष्यति । ग्रहस्पष्टज्ञानं भविष्यति ।
सहायकग्रन्थः	सिद्धान्तदर्पणः

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- ज्योतिषम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	JYOTISHA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	ज्योतिषम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	जातकपारिजातः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- जातकपारिजातः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I)	प्रथमैक्यम्	राशिशीलाध्यायः ग्रहनामरूपगुणभेदाध्यायः	1	20+5	15 Hrs
PAPER - XV (Hons.)	द्वितीयैक्यम्	अरिष्टाध्यायः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	राजयोगाध्यायः	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	दशाफलाध्यायः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	१. जातकनिर्माणज्ञानं भविष्यति । २. ग्रहस्पष्टज्ञानं भविष्यति । ३. राशीनां ज्ञानं भविष्यति ।
सहायकग्रन्थः	जातकपारिजातः

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- कर्मकाण्डम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	KARMAKANDA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	कर्मकाण्डम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मण्डपकुण्डसिद्धिः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मण्डपकुण्डसिद्धिः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I)	प्रथमैक्यम्	प्रथमोऽध्यायः (मंगलाचरणतः मण्डपालंकरणानि)	1	20+5	15 Hrs
PAPER - XIV	द्वितीयैक्यम्	द्वितीयाध्यायस्य 'नवकुण्डनिवेशनम्' आरभ्य 'अर्द्धचन्द्रकुण्डकथनं' यावत्	1	20+5	15 Hrs
(Hons.)	तृतीयैक्यम्	द्वितीयाध्यायस्य 'त्रिभुजं वृत्तञ्च' इत्यारभ्य तृतीयाध्यायस्य 'खातमानं मेखलामानं' यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	तृतीयाध्यायस्य 'प्रकारान्तरेण मेखलामानं नाभिमानञ्च' इत्यारभ्य ग्रन्थसमाप्तिं यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	1. वैदिकज्यामिते: ज्ञानं भवति । 2. विविधकुण्डानां निर्माणस्य कौशलज्ञानं भवति । 3. प्राचीनाधुनिकज्यामिते: तुलनात्मकज्ञानं भवति । 4. वैदिकगणितं ज्ञास्यति ।		
सहायकग्रन्थः	1. मण्डपकुण्डसिद्धिः (कुण्डमण्डपसिद्धिः)	महर्षिः	अभयकात्यायनः,
	चौखम्बासुरभारतीप्रकाशनम्, वाराणसी।		

S. P. ...
Ch...

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- कर्मकाण्डम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	KARMAKANDA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	कर्मकाण्डम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	बृहदवकहडाचक्रम्, सत्यनारायणव्रतकथाविधिश्च	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- बृहदवकहडाचक्रम्, सत्यनारायणव्रतकथाविधिश्च			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	आदितः राशिप्रकरणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	मुहूर्तप्रकरणतः विवाहप्रकरणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	यात्राप्रकरणतः मिश्रप्रकरणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	सत्यनारायणव्रतकथाविधिः सम्पूर्णम्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

S. P. Singh
Chak

Out Come	1. पञ्चांगज्ञानं भवति । 2. कर्मकाण्डस्य विशेषमुहूर्तानां ज्ञानं भवति । 3. ज्यौतिषशास्त्रस्य सामान्यं परिचयं भवति । 4. सत्यनारायणस्य माहात्म्यज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	1. बृहदवकहडाचक्रम्, चौखम्बासुरभारतीप्रकाशनम्, वाराणसी। 2. होडाचक्रम्, मोतीलालबनारसीदास—प्रकाशनम् । 3. बृहदवकहडाचक्रम्, ठाकुरप्रसादप्रकाशनम्, कचौड़ीगली, वाराणसी ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- न्यायः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	NYAYA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	न्यायः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	माथुरी पञ्चलक्षणी	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- माथुरी पञ्चलक्षणी			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	सङ्गतिनिरूपणादारभ्य साध्यसामान्यीयत्वञ्चेत्यत्र घटभेदस्वरूपत्वाभ्युपगमाच्च इति यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	साध्यतावच्छेदकसंबन्धावच्छिन्नसाध्याभाववृत्तित्वस्य प्रतियोगिता विशेषणनिवेशनफलत्यारभ्य प्रथमलक्षणान्तं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	द्वितीयलक्षणादारभ्य विविधमतपुरस्सरं साध्यवद्भिन्नपदोत्तरसाध्यपदस्य प्रयोजननिरूपणं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	तृतीयलक्षणादारभ्य पञ्चमलक्षणं यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)

S. P. Singh
Joshi

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)

: 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	व्याप्तिविषयक आलोचनात्मकं ज्ञानं व्याप्तिविषयकं समुचितं पाण्डित्यार्जनं च भवति ।
सहायकग्रन्थः	1. माथुरीव्याप्तिपञ्चकम्, आणेपुर्वेकटरमणशास्त्रिशर्मा । 2. माथुरीव्याप्तिपञ्चकम्, डा.शिवरामगङ्गोपाध्याय, चौखम्बाप्रकाशन, वाराणसी । 3. तत्त्वचिन्तामणि पञ्चलक्षणी, एसआटिक् सोसाइटी, कोलकत्ता ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- न्यायः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	NYAYA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	न्यायः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	शक्तिवादः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XV	कालांशः -	60
Name of the Test book - शक्तिवादः (सामान्यकाण्डम्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	पदवृत्तिनिरूपणादारभ्य स्वरूपनिरूपणं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	ईश्वरसङ्केतस्य शक्तिस्वरूपखण्डनात् आरभ्य लक्षणायाः वृत्तित्वं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	ज्ञानशक्तिविचारादारभ्य संसर्गस्यापि शक्तित्वप्रतिपादनमिति यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	उपलक्षितधर्मावच्छिन्ने शक्तिः स्यात् इत्याशङ्का तन्निरासः ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

S. P. ...
Ch...

Assignment / Presentation.

Out Come	शक्तिविषयकसिद्धान्तानां समीचीनं ज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	1. शक्तिवादः आदर्शव्याख्या समुपबृंहितः डा. ग.जयमाणिक्यशास्त्री, द भारतीविद्या प्रकाशनम् वाराणसी । 2. शक्तिवादः, ज्वालाप्रसादगौड, चौखम्बा, वाराणसी ।

S. P. ...
...

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- पुराणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	PURAN
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	पुराणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	सनत्सुजातीयम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- सनत्सुजातीयम्, शाङ्करभाष्यसहितम् १-४ अध्यायाः ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	सनत्सुजातीये १ अध्यायः ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	सनत्सुजातीये २ अध्यायः ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	सनत्सुजातीये ३ अध्यायः ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	सनत्सुजातीये ४ अध्यायः ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	१. साम्प्रतिकसमाजे गुरोः महत्त्वावगतिः । २. आधुनिकेऽपि युगे शिक्षकस्य गुरोर्वा आवश्यकतावबोधः । ३. ब्रह्मविद्या तत्साधनानामवगतिः । ४. ब्रह्मचर्यव्रतस्य महत्त्वावबोधः ।
सहायकग्रन्थाः	१. सनत्सुजातीयम्, शाङ्करभाष्यसहितम्, गीताप्रेस, गोरखपुर । २. महाभारतसर्वस्वम्, प. कुबेरनाथ शुक्लः, सं.सं.वि.वि. वाराणसी । ३. महाभारतम्, नीलकण्ठचतुर्धरकृतः भारतभावदीपः, नागपब्लिशर्स, दिल्ली ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- पुराणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	PURAN
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	पुराणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	नारदभक्तिसूत्रम्, (सम्पूर्णम्)	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- नारदभक्तिसूत्रम्, (सम्पूर्णम्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	नारदीयभक्तिसूत्रम् १-२० सूत्राणि ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	नारदीयभक्तिसूत्रम् २१-४० सूत्राणि ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	नारदीयभक्तिसूत्रम् ४१-६० सूत्राणि ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	नारदीयभक्तिसूत्रम् ६१-८४ सूत्राणि ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	१. साम्प्रतिकसमाजे भक्तिदर्शनस्य, तत्र निहितानां सिद्धान्तानां च व्यापकप्रचारः प्रसारश्च । २. मुक्तिसाधकेषु विविधयोगेषु भक्तियोगस्य महत्त्वावबोधः । ३. भक्तिसाधनानां तत्फलस्य च महत्त्वाधिगमः । ४. ऐहिकदुःखं तत्कारणं तन्निवृत्त्युपायावबोधः । ५. भक्तानां श्रेष्ठत्वज्ञानम् ।
सहायकग्रन्थः	१. नारदभक्तिसूत्रम्, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी । २. प्रेम दर्शन, गीताप्रेस, गोरखपुर । ३. माधुर्य भक्ति, न्यु भारतीय बुक् कार्पोरेशन, दिल्ली ।

S. P. ...
Ch...

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- साहित्यम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SAHITYA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	साहित्यम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	साहित्यदर्पणः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- साहित्यदर्पणः (विश्वनाथकविराजः) द्वितीयपरिच्छेदः पञ्चमपरिच्छेदश्च ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य २ यपरिच्छेदस्य आरम्भतः लक्षणायाः षोडशभेदनिरूपणं (शुक्लपटयोस्तु नात्यन्तं भेदप्रतीतिः, तस्मादेवमादिषु शुद्धैव लक्षणा) यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य “व्यंग्यस्य गूढो गूढत्वाद् द्विधा स्युः फललक्षणा” इत्यतः द्वितीय परिच्छेदस्यान्त्यं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य पञ्चमपरिच्छेदस्यारम्भतः “नीलादिसंवेदनानन्तरमेव हि ज्ञातताया अनुव्यवसायस्य वा सम्भवः” इत्यन्तं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य पञ्चमपरिच्छेदस्य कारिकासंख्या ४ तः (नानुमानं रसादीनां ...) इत्यतः परिच्छेदान्तं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	(i) छात्राणाम् अभिधादिशक्तिविषयकं ज्ञानं भवति । (ii) शक्तीनां मिथः भेदज्ञानं भवति । (iii) व्यञ्जनामस्वीकुर्वतां महिमभट्टादीनां मतं जानन्ति , तन्मतखण्डनमपि विश्वनाथदि अवगच्छन्ति ।
सहायकग्रन्थाः	१. साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः , लक्ष्मीव्याख्या, व्याख्याकारः - कृष्णमोहनशास्त्री , चौखम्बा संस्कृत संस्थान , वाराणासी , पञ्चमसंस्करणम् , १९९६ । २. साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः, चन्द्रकलाव्याख्या, व्याख्याकारः - शेषराजशर्मा रेग्मी, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणासी , एकादशसंस्करणम् , २००५ । ३. साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः , मणिव्याख्या, व्याख्याकारः - सूर्यमणिरथः, सांविदी प्रकाशनम्, पुरी, द्वितीय संस्करणम्, २०२१ ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- साहित्यम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SAHITYA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	साहित्यम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	अभिज्ञानशाकुन्तलम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- अभिज्ञानशाकुन्तलम् (कालिदासः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	कविपरिचयः, संस्कृतसाहित्ये तस्य स्थानम्, शाकुन्तलस्य प्रथमाङ्कः ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	शाकुन्तलस्य द्वितीयतृतीयाङ्कौ ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	शाकुन्तलस्य चतुर्थपञ्चमाङ्कौ ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	शाकुन्तलस्य षष्ठसप्तमाङ्कौ ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	१. महाकवे: कालिदासस्य नाट्यजगतश्च श्रेष्ठनाटकं अभिज्ञानशाकुन्तलं छात्राः अवगच्छन्ति । २. कविकालिदासस्य काव्यप्रतिभाज्ञानं छात्राः जानन्ति । ३. अभिज्ञानशाकुन्तले सामाजिकचित्रणं छात्राः विलोकयन्ति । ४. “तत्रापि च चतुर्थाङ्कः तत्र श्लोकचतुष्टयम् ”- इति कथनतात्पर्यं छात्राः अत्र सम्यक् जानन्ति ।
सहायकग्रन्थाः	१. अभिज्ञानशाकुन्तलम्- कालिदासः । व्याख्याकारः -सुधाकरमालवीयः । प्रकाशकः - चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी, पुनर्मुद्रितसंस्करण - २०११ । २. अभिज्ञानशाकुन्तलम् (ओडिआ) - कालिदासः । व्याख्याकारः - जितेन्द्रकुमारदाशः, प्रकाशक -ए.के.मिश्र पिथिसि, कटक, ओडिशा, प्रथमसंस्करण - २०१८ । ३. अभिज्ञानशाकुन्तलम् (ओडिआ) - कालिदासः , व्याख्याकारौ हरेकृष्ण शतपथी सारदा सामन्तरायश्च, कितावमहल, कटक, पुनः मुद्रण - २०१७ ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- सर्वदर्शनम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SARVADARSHAN
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	सर्वदर्शनम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	नारदभक्तिसूत्रम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- नारदभक्तिसूत्रम्			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	भक्तिदर्शनसम्प्रदायः सूत्रकारपरिचयः 1 तः 14 सूत्राणि यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	15 तः 42 सूत्राणि यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	43 तः 66 सूत्राणि यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	67 तः 84 सूत्राणि यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

S. P. ...
Chh

conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. नारदभक्तिसूत्राध्ययनेन भगवति श्रद्धा जायते। 2. नारदभक्तिसूत्राध्ययनेन प्रज्ञा प्रेमरूपा शुद्धा परिष्कृता च जायते। 3. नारदभक्तिसूत्राध्ययनेन भक्तिः मुक्तिश्च जायेते।
सहायकग्रन्थाः	1. नारदभक्तिसूत्रम्, चौखम्बा सुरभारतीप्रकाशन, वाराणासी 2. नारदभक्तिसूत्रम्, गीताप्रेस, गोरखपुर 3. Naradas Aphorisma On Bhakti, Edited By Y. Subrahmanya Sarma, Adhyatma Prakasha Karyalay Holenarsipur, Mysore

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- सर्वदर्शनम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SARVADARSHAN
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	सर्वदर्शनम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वेदान्तस्यमन्तकः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XV	कालांशः -	60

Name of the Test book :- वेदान्तस्यमन्तकः

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	अचिन्त्यभेदाभेददर्शनपरिचयः, श्रीचैतन्यमहाप्रभुः, श्रीबलदेवविद्याभूषणः प्रथमकिरणः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	द्वितीयकिरणः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	तृतीयकिरणः	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	चतुर्थकिरणः, पञ्चमकिरणः, षष्ठकिरणः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. अद्वैतेतरवेदान्तानाम् अध्ययनेन नानावेदान्तसिद्धान्तानां विषये सम्यग् बोधः भवति। 2. अद्वैतेतरवेदान्तानाम् अनुशीलनेन भेदाभेदविषये ज्ञानं जन्यते। 3. अद्वैतेतरवेदान्तानाम् परिशीलनेन व्यवहारस्य परिमार्जनं भवति।
सहायकग्रन्थाः	1. वेदान्तस्यमन्तकः, श्रीराधादामोदरकृतः, श्रीहरिदासशास्त्री, श्रीगदाधरगौरहरिप्रेस, कालीवह, वृन्दावन, मथुरा 2. वैष्णव सम्प्रदायों का साहित्य और सिद्धान्त, श्रीबलदेव उपाध्यायः, चौखम्बा अमरभारतीप्रकाशन, वाराणासी 3. भारतीयदर्शन, जगदीशचन्द्रमिश्र, चौखम्बा सुरभारतीप्रकाशन, वाराणासी 4. वेदान्तदर्शन का इतिहास, आचार्य उदयवीरशास्त्री, विजयकुमार गोविन्दराम हासानन्द, दिल्ली- 6 5. सर्वदर्शनसंग्रहः, चौखम्बा सुरभारतीप्रकाशन, वाराणासी

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- वेदः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VEDA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	वेदः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	सामविधानब्राह्मणम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- सामविधानब्राह्मणम् ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	सामविधानब्राह्मणस्य प्रथमप्रपाठकस्य प्रारम्भात् तृतीयानुवाकपर्यन्तम् (साम.ब्रा. 1/1-3)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	सामविधानब्राह्मणस्य प्रथमप्रपाठकस्य चतुर्थानुवाकात् षष्ठानुवाकपर्यन्तम् (साम.ब्रा. 1/4-6)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	सामविधानब्राह्मणस्य प्रथमप्रपाठकस्य सप्तमानुवाकात् अन्तिमं यावत् (साम.ब्रा. 1/7-8)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	सामविधानब्राह्मणस्य द्वितीयप्रपाठकस्य प्रारम्भात् तृतीयानुवाकपर्यन्तम् (साम.ब्रा. 2/1-4)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. प्रायश्चित्तज्ञानं भवति । 2. ब्राह्मणसाहित्यस्यापि अर्थज्ञानं भवति । 3. सामाजिकविसङ्गतिदूरीकरणार्थं सौमनस्यस्थापनार्थञ्च बहूनुपायान् प्रदर्शयति । 4. निरामय-दीर्घायुजीवनार्थं ज्ञानं प्राप्यते ।
सहायकग्रन्थाः	सामविधानब्राह्मणम् (श्रीसायणचार्यकृतवेदार्थप्रकाशेन श्रीभरतस्वामिकृतपदार्थमात्रविवृत्या च समन्वितम्), डा. बे. रामचन्द्रशर्मणा संपादितम्, राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, तिरुपति, तृतीयप्रकाशनम् 2004 ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- वेदः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VEDA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	वेदः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	पारस्करगृह्यसूत्रम् (द्वितीयकाण्डम्)	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- पारस्करगृह्यसूत्रम् (द्वितीयकाण्डम्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	पारस्करगृह्यसूत्रस्य द्वितीयकाण्डस्य प्रथमकण्डिकातः चतुर्थीकण्डिकां यावत् (पा. गृ. 2/1-4)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	पारस्करगृह्यसूत्रस्य द्वितीयकाण्डस्य पञ्चमीकण्डिकातः अष्टमीकण्डिकां यावत् (पा. गृ. 2/5-8)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	पारस्करगृह्यसूत्रस्य द्वितीयकाण्डस्य नवमीकण्डिकातः द्वादशीकण्डिकां यावत् (पा. गृ. 2/9-12)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	पारस्करगृह्यसूत्रस्य द्वितीयकाण्डस्य त्रयोदशीकण्डिकातः अन्तिमां सप्तदशीकण्डिकां यावत् (पा. गृ. 2/13-17)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. ग्रन्थोऽयं भारतीयसंस्कृतौ ये संस्काराः उत्सवाः धर्मघटकाः पदार्थाः विचाराः तत्र च विसंगतेः सम्भावनाः याः काश्चन सम्भाविताः भवन्ति, तेषां विषये निर्णायकं मतं प्रस्तौति – येनास्माकं भारतीयजीवनपद्धत्यां वेदमूलत्वम् अस्तीति छात्रा अवगच्छन्ति । 2. सामाजिकमूल्यबोधानां संरक्षणे ग्रन्थोऽयं संस्काराणां भूमिकाज्ञानं कारयति।
सहायकग्रन्थाः	(१) पारस्करगृह्यसूत्रम् (श्रीकर्मोपाध्याय-जयराम-हरिहर-गदाधर-विश्वनाथ-प्रणीतभाष्यपञ्चकसमलंकृतम्), महादेवशर्मणा संपादितम्, चौखम्बा ओरियन्टालिया, दिल्ली 110007, 2021 (२) पारस्करगृह्यसूत्रम् –हरिहर-गदाधर भाष्यद्वयोपेतम्, विमला हिन्दी व्याख्यासहित, जगदीश चन्द्र मिश्र, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी-२००८ । (३) पारस्करगृह्यसूत्रम् – भाष्यद्वयोपेतम् शशिप्रभानामहिन्दीव्याख्याविभूषितम्, डॉ.जमुना पाठक, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी-२२१००१ । (४) पारस्करगृह्यसूत्रम् – हिन्दी व्याख्यासहित, डॉ. सुधाकर मालवीय, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी-२००८, सं. २०१८ । (५) पारस्करगृह्यसूत्रं मार्गदर्शिनी-सहितम्, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, श्रीसदाशिवपरिसरः, पुरी 752001, प्रथमसंस्करणम् 1981, द्वितीयम् 2018 । (६) पारस्करगृह्यसूत्रम् (सपरिशिष्ट सरला-हिन्दीव्याख्योपेतम्), डा. ओम्प्रकाश पाण्डेय, चौखम्बा अमरभारती प्रकाशन, वाराणसी, प्रथम संस्करण 1980 ।

S. P. Singh
Chh

	(७) भारतस्य सांस्कृतिकनिधि, डा. रामजी उपाध्याय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी, 1997। (८) गृहानुष्ठानों का सांस्कृतिक अन्वेषण, डा. रीना अस्थाना, नाग पब्लिशर्स, दिल्ली, 2004। (९) <i>A History of Indian Literature</i>, Series Editor – Jan Gonda, Vol. I, Fasc. 2, <i>The Hindu Ritual Sutras</i>, Jan Gonda, Manohar Publishers & Distributors, New Delhi, Reprint 2022. (१०) हिन्दू संस्कार, डा. राजबली पाण्डेय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 221001, 2006। (११) <i>Hindu Samskaras</i> (Socio-Religious Study of the Hindu Sacraments), Rajbali Pandey, MLBD, Delhi, 1969, reprint 2018. (१२) <i>The Sacred Books of the East</i>, ed. by F. Max Muller, Vol. 29, <i>The Grihya Sutras (Rules of Vedic Domestic Ceremonies)</i>, Translated by F. Max Muller & Hermann Oldenberg, Part I, MLBD, Delhi, 1st published by Oxford University Press 1892, 8th Reprint Delhi 2020. (१३) <i>The Position of Women in the Vedic Rituals</i> by Jatindra Bimal Chaudhuri, Gyan Publishing House, Ansari Road, Daryaganj, New Delhi 110002, 2nd Impression 2020.
--	--

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- व्याकरणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VYAKARAN
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	व्याकरणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	प्रौढमनोरमा	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- प्रौढमनोरमायाः पञ्चसन्ध्यन्तः भागः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	सञ्ज्ञापरिभाषाप्रकरणे	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	अच्सन्धिः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	प्रकृतिभावः हल्सन्धिश्च	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	विसर्गः स्वादिश्च	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. शास्त्रस्थगूढरहस्यानां ज्ञानम्। 2. वर्णोपदेशक्रमे उपदिष्टमाहेश्वरसूत्रे पुनरुक्तवर्णरहस्यज्ञानम्। 3. प्रच्यार्वाचीनशास्त्रकाराणां मतपरिशीलनम्। 4. विभिन्नटीकानां परिचयः।
सहायकग्रन्थाः	1. प्रौढमनोरमा (अव्ययीभावान्ता), श्री-सभापति.शर्मोपाध्यायः, वाणी-विलास-राणसीवा ,प्रकाशनम्; 2012 2. प्रौढमनोरमा, प्रोसीताराम शास्त्री., काशीहिन्दूविश्वविद्यालय:वाराणसी ,; 1992 3. प्रौढमनोरमा, डॉ.वैद्यनाथझाः(सम्पादकः), प्रथमः भागः; रचना प्रकाशन, जयपुर, 2012 4. प्रौढमनोरमा, डॉ.जयशङ्करलालत्रिपाठी; चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, 2007

S. P. Singh
Chak

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- व्याकरणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VYAKARAN
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	व्याकरणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	परमलघुमञ्जूषा	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- परमलघुमञ्जूषा			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	शक्तिः लक्षणा व्यञ्जना च	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	स्फोटतः तात्पर्यविचारपर्यन्तम्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	धात्वर्थः निपातार्थः लकारार्थश्च	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	कारक-नामार्थ-समासादिवृत्तयः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

S. P. ...
Ch...

Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. व्याकरणशास्त्रस्य दार्शनिकपक्षोद्भावनम्। 2. शास्त्रान्तरमतानां चिन्तनमन्थनपुरःसरं ज्ञानम्। 3. धात्वर्थलकारादीनां विशेषज्ञानम्। 4. शब्दशक्तौ लक्षणाशक्तेः व्यावृत्तिपुरःसरं वैयाकरणसम्प्रदायज्ञानम्। 5. व्याकरणशास्त्रोक्तपारिभाषिकस्फोटपदार्थस्य रहस्योद्घाटनम्।
सहायकग्रन्थाः	1. परमलघुमञ्जूषा, श्रीनागोजिभट्टः/ पं. कालिकाप्रसादशुक्लः संस्कृतमहाविद्यालयः महाराजसयाजिरावविश्वविद्यालयः बडौदा, 1961 2. परमलघुमञ्जूषा, श्रीनागोजिभट्टः/ आचार्यलोकमणि-दहालः, चौखम्बा-सुरभारती-वाराणसी, प्रकाशन, 2011 3. परमलघुमञ्जूषा, (पं. नित्यानन्दपन्तपर्वतीयकृत टिप्पणी सहिता); जयकृष्णदास हरिदासगुप्तः – चौखम्बा संस्कृत सिरिज ऑफिस, वाराणसी, 2003 4. परमलघुमञ्जूषा, (वंशी व्याख्या); पं. वंशीधरमिश्र, ग्राम चन्दौत, पो. अम्बा, जि. गया च 2014

गौणविषय :
(CORE - III)
PAPER - III

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- अद्वैतवेदान्तविभागः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ADVAITA VEDANTA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	अद्वैतवेदान्तः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	श्रीमद्भगवद्गीताशाङ्करभाष्यम्	Total Credits -	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	कालांशः -	60

Name of the Test book :- श्रीमद्भगवद्गीताशाङ्करभाष्यम्- अष्टादशाध्यायः

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - III (Pass)	1	1-20 श्लोकं यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	2	21-40 श्लोकं यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	3	41-60 श्लोकं यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	4	61-78 श्लोकं यावत्।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	1-मोक्षसंन्यासयोगस्य पठनेन आर्त-जिज्ञासु-अर्थार्थि-ज्ञानि इत्येतेषां भक्तानां विषये ज्ञानं भवति । 2-ज्ञानकर्मसमुच्चयवादस्य खण्डनं ज्ञायते । 3-मोक्षस्य साधनं ज्ञानमिति निश्चीयते ।
सहायकग्रन्थः	1-श्रीमद्भगवद्गीता (शाङ्करभाष्यसहिता) गीताप्रेस, गोरखपुर:-2008 ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- धर्मशास्त्रम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	DHARMASHASTRA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	धर्मशास्त्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मनुस्मृतिः	Total Credits -	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	कालांशः -	60

Name of the Test book :- मनुस्मृतिः - मनुस्मृतिः (षष्ठसप्तमध्यायौ), वशिष्ठस्मृतिः, आपस्तम्बधर्मसूत्राणि, गौतमधर्मसूत्राणि, बौधायनधर्मसूत्राणि ।

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	वानप्रस्थसन्यासाश्रमौ १. वानप्रस्थाश्रमग्रहणकालः २. वानप्रस्थानः भिक्षाग्रहणविधिः ३. इन्द्रियनिग्रहविधिः ४. सुखदुःखयोर्धर्माधर्महेतुः ५. प्राणायामप्रशंसा ६. गृहस्थाश्रमकालः ७. दशविधधर्मलक्षणम् ८. सन्यासाश्रमकालः ९. सन्यासिनः परिव्रजननियमाः १०. सन्यासिनः भिक्षापात्राणि ११. भिक्षाकालः १२. इन्द्रियनिग्रहः १३. आत्मध्यानम् १४. परव्रजनफलम् १५. मुक्त्युपायाः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	राजधर्मे साधारणनियमाः	1	20+5	15 Hrs

		१. राजधर्मः २. राज्ञः उत्पत्तिः ३. दण्डनीतिः ४. सचिवनियुक्तिः ५. राजकृत्यानि ६. दूतभेदाः ७. दूतलक्षणम् ८. दूतप्रशंसा			
	तृतीयैक्यम्	राष्ट्रपालनम् १. दूर्गप्रकाराः २. करग्रहणविधिः ३. राष्ट्ररक्षोपायाः ४. अर्थचिन्ता ५. दस्युनिग्रहणम् ६. प्रजापालनश्रेष्ठत्वम्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	राजकर्तव्याकर्तव्यविवेकः १. राजसभायोजनम् २. षड्गुणाः ३. राजरक्षा ४. युद्धप्रकाराः ५. सैन्यपरीक्षणम् ६. मित्रप्रशंसा ७. अरिभेदाः तेषां लक्षणानि च ८. अनादिपरीक्षा ९. गुप्तचरनियुक्तिः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)

S. Pan
Chh

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20	
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)	
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32	
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Out Come	(i) आध्यात्मिकचेतनाजागरणेन सह आत्मसमर्पणभावनाश्रयणीया । सन्यासिधर्मज्ञानेन सह मोक्षानन्दं प्रति जाग्रताः भवेयुः । (ii) राष्ट्रसंघटने कर्तव्यता । (iii) राष्ट्रपालने परमोधर्मः । (iv) राष्ट्ररक्षावसरे राष्ट्रनायकस्य धर्मः ।
सहायकग्रन्थः	(i) मनुस्मृतिः (षष्ठसप्तमध्यायौ) । (ii) वशिष्ठस्मृतिः, सम्पादक - डॉ.विश्वनाथस्वाई, सर्वोदयनगर, पुरी । (iii) आपस्तम्बधर्मसूत्राणि (iv) गौतमधर्मसूत्राणि । (v) बौधायनधर्मसूत्राणि ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- ज्योतिषम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	JYOTISHA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	ज्योतिषम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	जातकपारिजातः	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	कालांशः -	60

Name of the Test book :- जातकपारिजातः

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	राशिशीलाध्यायः ग्रहनामरूपगुणभेदाध्यायः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	अरिष्टाध्यायः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	राजयोगाध्यायः	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	दशाफलाध्यायः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)

: 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	१. जातकनिर्माणज्ञानं भविष्यति । २. ग्रहस्पष्टज्ञानं भविष्यति । ३. राशीनां ज्ञानं भविष्यति ।
सहायकग्रन्थः	जातकपारिजातः

E. P. ...
Chh...

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- कर्मकाण्डम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	KARMAKANDA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	कर्मकाण्डम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	सामविधानब्राह्मणम्	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- सामविधानब्राह्मणम्			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	प्रथमप्रपाठकस्य १-४ अनुवाकाः (प्रारम्भतः सर्वकामप्राप्तिसाधनप्रयोगं यावत्)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	प्रथमप्रपाठकस्य ५-८ अनुवाकाः (साधारणप्रायश्चित्तप्रयोगादारभ्य अश्वाभिघाते प्रायश्चित्तं यावत्)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	द्वितीयप्रपाठकस्य १-४ अनुवाकाः (काम्यसाधनप्रयोगादारभ्य जरामृत्युजयार्थप्रयोगं यावत्)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	द्वितीयप्रपाठकस्य ५-८ अनुवाकाः (एकमनुष्यवशीकरप्रयोगादारभ्य बह्वनुचरकामस्य प्रयोगं यावत्)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20	
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)	
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32	
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Out Come	1. छात्राणां प्रयश्चित्तविधेः ज्ञानं भवति । 2. प्राचीनाधुनिकदण्डव्यवस्थायाः तुलनात्मकं ज्ञानं भवति । 3. छात्राः आदर्शजीवननिर्माणे समर्थाः भवन्ति। 4. पापानुसारं प्रायश्चित्तज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	1. सामविधानब्राह्मणम्, चौखम्बाप्रकाशनम्, वाराणसी । 2. SAMAVIDHANA BRAHMANA, Kendriya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupati

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- न्यायः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	NYAYA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	न्यायः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- न्यायसिद्धान्तमुक्तावली			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	शब्दखण्डस्य आदितः आरभ्य शक्तिग्रहकारणनिरूपणं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	जातिशक्तिवादखण्डनादारभ्य तत्पुरुषलक्षणाविचारपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	द्वन्द्वसमासलक्षणाविचारादारभ्य स्फोटवादखण्डनपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	योग्यतावादादारभ्य अणुत्वनिरूपणं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)

: 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	अस्य पत्रस्य अध्ययनेन विविधशास्त्रकाराणां मतानुसारं वाक्यार्थज्ञानशास्त्रबोधप्रक्रियाज्ञानं च भवति ।
सहायकग्रन्थः	१. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, वल्लभाचार्यटीका, चौखम्बा, वाराणसी । २. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, अनन्तशास्त्री, निर्णयसागरप्रेस, मुम्बई । ३. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, मयूखव्याख्या, चौखम्बा, वाराणसी । ४. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, दिनकरी, मातृभुतेश्वरट्रस्ट, चेन्नई ।

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- पुराणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	PURAN
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	पुराणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	पुराणपर्यालोचनम्	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- पुराणपर्यालोचनम्, १-२ भागः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	पौराणिकभूगोलपरिचयः १. पौराणिकभूगोलस्वरूपम् २. जम्ब्वादिसप्तद्वीपानां परिचयः ३. सप्तद्वीपाधिपतयः ४. भूविभाजनकारणानि	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	भुवनकोशस्वरूपम् १. सुमेरुगिरिः तत्स्वरूपञ्च २. सप्तोर्ध्वलोकाः ३. अतलादिसप्ताधः लोकाः ४. अनन्तब्रह्माण्डकल्पना	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	झम्बूद्वीपस्थतीर्थादीनां परिचयः १. सप्तमोक्षपुरीणां परिचयः २. चतुर्धाम्नां महत्त्वम् ३. नदनदीपर्वतोद्यानारण्यानां परिचयः ४. पौराणिकक्षेत्राणां महत्त्वम्	1	20+5	15 Hrs

		५. तीर्थेषु कर्तव्याकर्तव्यानि			
	चतुर्थैक्यम्	पौराणिकी सृष्टिः १. पुराणेषु सांख्योक्ता सृष्टिः २. नवविधसर्गपरिचयः ३. श्रीमद्भागवतानुसारं सृष्टेः विस्तारः ४. सृष्टिपर्यवसानम्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	१. पौराणिकभूगोलविषयाधिगमपूर्वकं प्राचीनार्वाचीनमतयोः तुलनात्मकज्ञानम् । २. भुवनकोशस्वरूपावगमः, समग्रस्य सौरजगतः स्वरूपावगतिश्च । ३. भारवर्षे विद्यमानानां विविधतीर्थस्थलानां ज्ञानं, प्राचीनभारतस्य भौगोलिकस्थितेः अधिगमश्च । ४. ईश्वरीयज्ञानप्रदानेन अध्यात्मभावोत्पत्तिः ।
सहायकग्रन्थः	१. पुराणपर्यालोचनम् (१-२भागः), डॉ. कृष्णमणि त्रिपाठी, चौ.सु.प्रका., वाराणसी । २. पुराणविमर्शः, प. बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी । ३. पुराणपरिणीलनम् म.म.प.गिरिधर शर्मा चतुर्वेदी, बिहार, राष्ट्रभाषा परिषद्, पाटना ।

S. Pan
Chh

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- साहित्यम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SAHITYA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	साहित्यम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	(१)स्वप्नवासवदत्तम् (२)दशग्रीववधमहाकाव्यम्	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	कालांशः -	60

Name of the Test book :- (१)स्वप्नवासवदत्तम् (भासः) (२)दशग्रीववधमहाकाव्यम् – (प्रथमसर्गः)
मार्कण्डेयमिश्रः

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	स्वप्नवासवदत्तस्य प्रथमाङ्कतः तृतीयाङ्कं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	स्वप्नवासवदत्तस्य चतुर्थाङ्कात् नाटकसमाप्तिं यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	दशग्रीववधस्य प्रथमसर्गस्य १ तः २३ श्लोकाः ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	दशग्रीववधस्य प्रथमसर्गस्य २४ श्लोकतः सर्गान्तं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	(१) प्रसिद्धनाट्यकारस्य भासस्य विषये ज्ञानं भवति । (२) भासस्य श्रेष्ठं नाटकं स्वप्नवासवदत्तं छात्राः अवगच्छन्ति । (३) उत्कलप्रदेशे लब्धजन्मानः आधुनिकसंस्कृतसाहित्यस्य महाकवेः मार्कण्डेयमिश्रस्य परिचयं जानन्ति । (४) तदीयविरचितस्य दशग्रीववधमहाकाव्यस्य प्रथमसर्गं पठित्वा छात्राः उत्कलीयकवयोऽपि कालिदासभारविमाघतुल्याः क्वचित् आसन् इति ज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थाः	(१) स्वप्नवासवदत्तम्- भासः , प्रकाशकः - चौखम्बा विद्याभवन , बाराणासी, पुनर्मुद्रितसंस्करण - २००८ (२) दशग्रीववधमहाकाव्यम् – (प्रथमसर्गः) – मार्कण्डेयमिश्रः , लक्ष्मीसंस्कृतटीका, ओडियाभाषया अनुवादेनसह टीकाकारः डॉ. वसन्तकुमारमिश्रः, सांविदीप्रकाशनम्, पुरी, संस्करणम्-प्रथमम्- २०००

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- सर्वदर्शनम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SARVADARSHAN
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	सर्वदर्शनम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	शाङ्करभाष्योपेता श्रीमद्भगवद्गीता	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- शाङ्करभाष्योपेता श्रीमद्भगवद्गीता (षोडश-सप्तदशाध्यायौ)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III)	प्रथमैक्यम्	षोडशाध्यायस्य 1 श्लोकतः 12 श्लोकं यावत्	1	20+5	15 Hrs
PAPER - III (Pass)	द्वितीयैक्यम्	13 श्लोकतः 24 श्लोकं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	सप्तदशाध्यायस्य 1 श्लोकतः 14 श्लोकं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	15 श्लोकतः 28 श्लोकं यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	1. श्रीमद्भगवद्गीताध्ययनद्वारा दैवासुरगुणानां भेदज्ञानं भवति । 2. श्रीमद्भगवद्गीताध्ययनद्वारा स्वकीयस्वभावानां व्यवहाराणाञ्च परिवर्तनं भवति । 3. श्रीमद्भगवद्गीताध्ययनद्वारा मनसि आध्यात्मिकभावना विकसति ।
सहायकग्रन्थाः	1. गीता-शांकरभाष्यम्, गीताप्रेस, गोरखपुर 2. श्रीमद्भगवद्गीता – व्या. डॉ. उमाशङ्करशर्मा, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी – 221001 3. श्रीमद्भगवद्गीता (साधकसञ्जीवनीटीका), स्वामी रामसुखदास, गीताप्रेस, गोरखपुर 4. श्रीमद्भगवद्गीता (सारार्थवर्षिणीटीका), श्रीविश्वनाथ चक्रवर्ती ठाकुर, गौडीयवेदान्तप्रकाशन, चक्रतीर्थ रोड, पुरी

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- वेदः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VEDA
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	वेदः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः (अवशिष्टांशः) ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	उपनिषदः – ईश-केन-कठ-प्रश्न-मुण्डकाः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	उपनिषदः – माण्डूक्य-तैत्तिरीय-ऐतरेय छान्दोग्य-बृहदारण्यकाः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	वेदाङ्गानि – शिक्षा-कल्प-निरुक्तानि	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	वेदाङ्गानि – व्याकरण-छन्दस्-ज्योतिषानि	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

	conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.
Subject Outcome	1. वैदिकयुगस्य राज्ञः प्रजानां च कर्मविषये ज्ञानं स्वीकृत्य साम्प्रतिकसमये तेषामुपयोगिताविषये छात्राः चिन्तयिष्यन्ति । 2. वैदिकयुगस्य राजतन्त्रस्य विविधस्वरूपविषयकं ज्ञानं स्वीकृत्य साम्प्रतिकसमाजस्य कृते दिङ्निर्देशं करिष्यन्ति। 3. छात्राः वैदिकप्रजातान्त्रिकव्यवस्थायाः ज्ञानं प्राप्स्यन्ति । 4. उपनिषदामध्ययनेन वैदिकाध्यात्मसिद्धान्तानां ज्ञानं लभन्ते। 5. वैदिकदिङ्निर्देशमाध्यमेन लोकव्यवहारजन्यज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।
सहायकग्रन्थाः	(१) वैदिक साहित्य और संस्कृति, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा संस्थान, 37 बी., रवीन्द्रपुरी, दुर्गाकुण्ड, वाराणसी 221005 । (२) वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः, आचार्यजगदीशचन्द्रमिश्रः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी । (३) वैदिक साहित्य और संस्कृति, वाचस्पति गैरोला, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, 38 यू. ए., जवाहरनगर, बंगालो रोड, दिल्ली 110007 । (४) वेद परिचय, कृष्णलाल, हिन्दी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय, दिल्ली विश्वविद्यालय। (५) <i>A History of Indian Literature</i>, ed. by Jan Gonda, Vol.I, Fasc. 1, Vedic Literature [Fasc. 1 : J. Gonda – Vedic Literature i. P. Rolland – Ritual Sutras ii. J. Varenne – Upanisads] b. Originally published at Otto Harrassowitz, Wiesbaden, Germany. (६) <i>Vedic Literature</i> (Occasional Paper), Kireet Joshi, Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, New Delhi. (७) वेद का अर्थ (Meaning of the Veda) [both in Hindi and English], Jagannath Vedalkar, Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, New Delhi. (८) <i>Vedic Mythology</i>, A. A. Macdonell, MLBD, Delhi. (९) वैदिक माइथोलोजी (वैदिक पुराकथाशास्त्र), हिन्दी अनुवादक – रामकुमार राय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 221001 । (१०) <i>Vedic Mythology</i>, Vol. I & II, Alfred Hilebrandt, (Eng.) S.

Rajeswar Sharma, MLBD, Delhi.

- (११) *Rgvedic Legends through Ages*, H. L. Hariyappa, Deccan College, Poona.
- (१२) *A History of Indian Literature*, Vol. I, M. Winternitz, (Eng. Trans.) V. Srinivasa Sarma, MLBD, Delhi.
- (१३) *A Comprehensive History of Vedic Literature (Brahmana and Aranayaka Works)*, Satya Shrava, Pranava Prakashan, 1/28, Panjabi Bagh, New Delhi 110026.
- (१४) वैदिक वाङ्मय का इतिहास (तीन भाग), पं सत्यश्रवा ।
- (१५) भारतवर्ष का बृहद् इतिहास (प्रथम तथा द्वितीय भाग), संपादक – सत्यश्रवा, प्रणव प्रकाशन, मकान नं 1, मार्ग 28, पूर्वी पंजाबी बाग, नई दिल्ली 110026 ।
- (१६) अमृतसन्दोह (सम्पादित पुस्तक), मानसिंह, निर्मल पब्लिकेशन, दिल्ली 110094।
- (१७) कल्याण-वेद-कथाङ्क, गीताप्रेस, गोरखपुर ।
- (१८) वैदिक संहिताओं में नारी, डा. मालती शर्मा, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी ।
- (१९) *Vedic Heritage*, Ram Gopal, Spellbound Publications Pvt. Ltd., 177/28, Medical Mor, Model Town, Rohtak, Haryana 124001.
- (२०) *The Vedic Language and Exegesis*, Ram Gopal, Spellbound Publications Pvt. Ltd., 177/28, Medical Mor, Model Town, Rohtak, Haryana 124001.
- (२१) *The Religion of the Rgveda*, H. D. Grisworld, MLBD, 41 U. A., Bungalow Road, Jawahar Nagar, Delhi 110007.
- (२२) *The Religion and Philosophy of the Vedas and Upanisads* (Vol. 31 & 32), A. B. Keith, MLBD, Delhi.
- (२३) *The Rig Veda and the History of India* (Rig Veda Bharata Itihas), David Frawley (Vamadeva Shastri), Aditya Prakashan, 2/18, Ansari Road, New Delhi 110002.
- (२४) *Vedic Symbolism*, Prof. Satya Prakash Singh, Maharshi Sandipani Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, 36, Tugalakabad Institutional Area, New Delhi 110062.

S. P. ...
...

शास्त्रितृतीयवर्षम्(6th Semester)- व्याकरणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VYAKARAN
Semester	6	सत्रम्	6
Subject	व्याकरणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	महाभाष्यम्	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- महाभाष्यम् (पशुपशाह्निकम्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	‘अथ शब्दानुशासनम्’ इत्यारभ्य आनुषङ्गिकप्रयोजनान्तं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	किं पुनरिदं व्याकरणम्..... इत्यतः लोकतः इति यावत् ‘अस्त्यप्रयुक्तः’	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	धर्मनियमाधिकरणतः ‘तैः पुनरसुरैर्याज्ञे कर्मणि’ इति पङ्क्तिं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	व्याकरणाधिकरणतः पशुपशाह्निकान्तं यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20	
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)	
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32	
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	1. व्याकरणशास्त्राध्ययनस्य प्रयोजनावबोधः। 2. शब्दस्य प्रयोगाप्रयोगविस्तृति-परिचयः। 3. शब्दार्थसम्बन्धनिर्णयः। 4. व्याकरणपदार्थविमर्शज्ञानम्।
सहायकग्रन्थाः	1. व्याकरणमहाभाष्यम्, श्री गुरुप्रसादशास्त्री(सम्पादकः), प्रतिभा प्रकाशन , दिल्ली, 2001 2. व्याकरणमहाभाष्यम्, श्री भार्गव शास्त्री जोशी, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान दिल्ली, 2004 3. महाभाष्यम्, युधिष्ठिरमीमांसकः(व्याख्याकारः), राम लाल कपूर ट्रस्ट, हरयाणा, 2021 4. व्याकरणमहाभाष्यम्, आचार्य जयशङ्करलाल त्रिपाठी, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी, 2004

ଶାସ୍ତ୍ରୀ - ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷ (6th Semester) - ଓଡ଼ିଆ (ODIA)

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ଓଡ଼ିଆ (ODIA)
Semester	6	ସମ୍ବନ୍ଧ	6
Subject	ଓଡ଼ିଆ	Marks	100(80+20)
Subject Name	ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସ	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-III	Hours	60
Name of the Test book :- ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସ			

ପାଠ୍ୟ	ଏକକ	ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବିବରଣୀ	କ୍ରେଡିଟ୍	ଅଙ୍କ	ସମୟ
ଗୌଣ ବିଷୟ (CORE - III) PAPER - III (Pass)	୧ମ ଏକକ	ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ସାହିତ୍ୟ, ଧର୍ମଧାରା, ସାଂସ୍କୃତିକ, ରାଜନୀତିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମି, ପ୍ରାକ୍-ଗୀତି ତଥା ଉତ୍ତରଗୀତି କାବ୍ୟଧାରା ବିଶ୍ଳେଷଣ । କବି ସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ଜୀବନ ଓ ସୃଜନ ସଂପର୍କିତ ପାଠ୍ୟ ଆଲୋଚନା - ଲାବଣ୍ୟବତୀ କାବ୍ୟ (୧ମ, ୫ମ ଛନ୍ଦ) - କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀ କବି ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କ ଜୀବନ ଓ ସୃଜନ ସଂପର୍କିତ କାବ୍ୟାଲୋଚନା - ରସକଲ୍ଲୋକ କାବ୍ୟ (୩୪ଶ ଛନ୍ଦ)	୧	୨୦ + ୫	୧୫ ଘଂଟା
	୨ୟ ଏକକ	ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ କାବ୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ଆଜିକା ଓ ଆଗାମୀ ସଂରଚନା । - ଆଜିକା ବିନ୍ୟାସ - ଆଗାମୀ ବିଭବ	୧	୨୦ + ୫	୧୫ ଘଂଟା

ମାଧ୍ୟମିକ	ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ କାବ୍ୟସାହିତ୍ୟର ବାହାଦୁରୀ ଓ ପ୍ରାଚ୍ୟକାବ୍ୟତତ୍ତ୍ୱର ସୂଚନା । • ରସ • ରୀତି • ଧୂନି • ବକ୍ତୃକ୍ତି • ଅଳଙ୍କାର • ଗୁଣ	୧	୨୦ + ୫	୧୫ ଘଂଟା
ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ	ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ କାବ୍ୟଧାରାରେ ଉତ୍ତରରୀତି ଏବଂ ଗୀତିକବିତାର ବିଶ୍ଳେଷଣ • ଚମ୍ପୁ • ଚଉପଦୀ • ଭଜନ • ଜଣାଣ ଆଦିର ବିଶ୍ଳେଷଣ ପୂର୍ବକ • କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ବଳଦେବରଥଙ୍କ ଜୀବନୀ ଓ ସୃଜନ • କିଶୋରଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଚମ୍ପୁ ('କ' ଗୀତ) • କବି ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସୃଜନଧାରା	୧	୨୦ + ୫	୧୫ ଘଂଟା

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

ସାହିତ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ (Subject Outcome)	ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଆର୍ଜିକ ଓ ଆର୍ଜିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବେଶ୍ ବିଭବଶାଳୀ । ଏହାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ସମକାଳୀନ ସାହିତ୍ୟର ଆଳଙ୍କାରିକ ବୈଚିତ୍ର୍ୟ, ରସଚେତନା, ଛନ୍ଦବିଭବ, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଚେତନା ଆଦି ବିଶେଷ ପ୍ରଣୀଧାନଯୋଗ୍ୟ । ବସ୍ତୁତ ପତ୍ରର ପାଠ୍ୟ ଖସିବାରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ରୂପଗତ ଓ ଗୁଣଗତ ବିଶେଷତ୍ୱ ଜାଣିପାରିବେ ।
ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ	୧. ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସ (୪ ଭାଗ) - ପଣ୍ଡିତ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ଦାଶ, ଗ୍ରନ୍ଥମନ୍ଦିର କଟକ । ୨. ଭଞ୍ଜୀୟ କାବ୍ୟ ଭାବନା - ବେଣୀମାଧବ ପାଢୀ, ଗ୍ରନ୍ଥ ମନ୍ଦିର, କଟକ । ୩. ଓଡ଼ିଆ ଗୀତିକାବ୍ୟ - ଜାନକୀବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତି, , ଗ୍ରନ୍ଥ ମନ୍ଦିର, କଟକ । ୪. ଓଡ଼ିଆ କବିତାର ଛନ୍ଦ - ଗୌରାକୁମାର ବ୍ରହ୍ମା, କଟକ ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟସ୍ ଷୋର । ୫. ଗୀତିକାବ୍ୟ ସଂପର୍କରେ - ଗଙ୍ଗାଧର ବଳ, ଓଡ଼ିଶା ବୁକ୍ ଷୋର କଟକ ।

S. P.

Ch

कौशल वर्धक पाठ्यक्रम
Skill Enhancement Courses
(SEC)
PAPER - III

S. P. Singh
Chakraborty

Shastri (B.A.) – Third Year (6th Semester)**Skill Enhancement Courses – Applied English**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	English
Semester	6	Paper	3
Subject	Applied English	Marks	100(80+20)
Subject Name	Applied English	Total Credits	3
Paper No	SEC - III	Hours	60

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
SEC PAPER - III	UNIT - I	1. Writing a Paragraph - Form and Fuction of a paragraph - Topic sentence - Connectives - Unity in a Paragraph - Order & indea in a paragraph 2. Developing Ideas into Paragraph - Common ways of developing paragraph - Narration - to tell an event / incident - Description - to describe a person, an animal an object a Glace - Exposition – to explain a process an idea, an introduce a problem - Argumentation – to argue fo a against a view in order to influence the readers opinion. 3. Writing Telegrams, E-mails, Personal Avertisement and short notices.	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	1. Writing a personal letters and notes - Form and Fuction of personal letters. - Informal letter / personal / friendly letter. - Formal letter / official letters. - Letter of Invitation - Letter of thanks	20 + 5	15 Hrs

		• Letter of Denial. 2. Formal letters / Official letters • Application • Business letters		
	UNIT - III	1. Using Graphics in to paragraph and vice-versa : Different kinds of graphic representation • Table • Pie-chart • Histogram • Graph • Map • Flow chat 2. Note making and summrising	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	1. Grammar • Tense, Modals, Infinitives, Voice change, Narration change	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. This course will help to the students to enhance of their vocabulary capacity and speaking power.
Reference	1. Strengthen Your Writing by Narayanswami, V.R. 2. Written Communication in English (Orient loynen ltd.) BY – Freeman. S. 3. Teaching Writing details Teaching writing skills, Longman Group..By Byrne John.

Shastri (B.A.) – Third Year (6th Semester)**Skill Enhancement Courses – Yoga****योगदर्शनम् (भाषा – संस्कृतम्)**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	Darshan
Semester	6	Paper	3
Subject	Yoga (Sanskrit)	Marks	100(80+20)
Subject Name	Yoga	Total Credits	3
Paper No	SEC - III	Hours	60
Name of the Test book :- (१) पातञ्जलयोगदर्शनं भोजवृत्तिसहितम् (२) श्रीमद्भगवद्गीता			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGHTAGE	TIME
SEC PAPER - III	UNIT - I	विषयः – समाधिपादः १ म सूत्रतः २२ सूत्रं यावत्	20	12 Hrs
	UNIT - II	विषयः – समाधिपादः २३ सूत्रतः ५१ सूत्रं यावत्	20	12 Hrs
	UNIT - III	श्रीमद्भगवद्गीतायाः भक्तियोगो नाम द्वादशाध्यायः	20	12 Hrs
	UNIT - IV	Practical १. सूर्यनमस्कारः २. पद्मासनम्, स्वस्तिकासनम्, वज्रासनम्, हलासनम्, वक्रासनम्, उष्ट्रासनम्, भूजंगासनम्, सर्वांगासनम् ३. प्राणायामः – रेचकः, कुम्भकः, पूरकः, भत्सका, शीतली, शीत्करी, जलनेति	40	24Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

	(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12 (All are compulsory) (Each Unit 03 questions). (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16 (Each Unit 02 questions) (All are compulsory). (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.
Subject Outcome	(i) मानवजीवनस्य कृते योगस्यावश्यकता । (ii) योगः न केवलं पाठ्यविषयः अपितु निरामयजीवनस्य एकं प्रतिफलनम् । (iii) कः समाधिः, योगेन कथं साध्यते ।
Reference	(i) पातञ्जलयोगदर्शनम् - चौखम्बा प्रकाशनम् । महर्षिपतञ्जलिप्रणीतम् (भोजवृत्तिसहितम्) । (ii) श्रीमद्भगवद्गीता – गीताप्रेस, गोरखपुर, उत्तरप्रदेश (iii) श्रीमद्भगवद्गीता – साधकसंजिवनी टीका, स्वामी रामसुखदाश
N.B. : Students are allowed to write in the language only in Sanskrit.	

Shastri (B.A.) – Third Year (6th Semester)
Skill Enhancement Courses – Prayogika Jyotisha

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	Jyotisha
Semester	6	Paper	3
Subject	Jyotisha Shastra	Marks	100(80+20)
Subject Name	Jyotisha	Total Credits	3
Paper No	SEC - III	Hours	60
Name of the Test book :			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
SEC PAPER - III	UNIT - I	୧. ଜ୍ୟୋତିଷର ପରିଚୟ ୨. କୁଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି	20	12 Hrs
	UNIT - II	୧. ଗ୍ରହମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ୨. ଦଶା ବିବରଣୀ	20	12 Hrs
	UNIT - III	୧. ଭାବ ବିଚାର ୨. ଦଶା ବିଚାର	20	12 Hrs
	UNIT - IV	୧. ଯୋଗ ବିଚାର (ରାଜ ଯୋଗ, ଧନଯୋଗ, ବିବାହଯୋଗ, ଆୟୁଷ୍ୟ ଯୋଗ) ୨. ରାଶିଚକ୍ର ଓ ଗ୍ରହ ରାଶିଫଳ	40	24Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	ଏହି ପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର କୁଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଫଳାଦେଶ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିବ ।
Reference	୧. ଓଡ଼ିଆ ଜ୍ୟୋତିଷ ପ୍ରବେଶ, ଅଜୟ ନାୟକ, ପ୍ରକାଶକ - ଦେବାନନ୍ଦି ପ୍ରକାଶନ, ରାଜମହଲ ରୋଡ, କଟକ, ଓଡ଼ିଶା, ୨୫୩୦୦୨ । ୨. ଜ୍ୟୋତିଷ ସାର ସଂଗ୍ରହ, ଦେବୀ ପ୍ରସାଦ ଦାସ, ପ୍ରକାଶକ - ରଥ ପ୍ରକାଶନ, ଆର୍ଯ୍ୟବୀର ଥିଏଟର, ବିକାଶ ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ଵର, ଓଡ଼ିଶା, ୭୫୧୦୦୧ । ୩. ଜ୍ୟୋତିଷ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ଗୌରାଙ୍ଗ ମହାନ୍ତି, ଗଙ୍ଗାପ୍ରକାଶନ, ବାଉରୀ ସାହି, ପୁରୀ, ଓଡ଼ିଶା, ୭୫୨୦୦୧ । ୪. ଜ୍ୟୋତିଷ ତତ୍ତ୍ଵ, ବିଶ୍ଵାସ କୃଷ୍ଣ ରାୟ, ଆର୍ଯ୍ୟ ପବ୍ଲିଶିଙ୍ଗ୍ ହାଉସ, ବିନୋଦ ନଗର, କଟକ, ୭୫୩୦୦୩ । ୫. ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାୟୋଗିକ ଜ୍ୟୋତିଷ, ମନୋଜ କୁମାର ସାହୁ, ସରସ୍ଵତୀ ପ୍ରକାଶନ, ନୟାପଲ୍ଲୀ, ଭୁବନେଶ୍ଵର, ଓଡ଼ିଶା, ୭୫୧୦୧୨ ।
ବି.ଦ୍ର : ଏହି ବିଷୟକୁ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ ।	

Shastri (B.A.) – Third Year (6th Semester)
Skill Enhancement Courses – Hindi Anuprayog
हिन्दी अनुप्रयोग (भाषा – हिन्दी)

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	Hindi
Semester	6	Paper	3
Subject	Hindi	Marks	100(80+20)
Subject Name	Hindi Anuprayog	Total Credits	3
Paper No	SEC - III	Hours	60

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
SEC PAPER - III	UNIT - I	१. हिन्दी अपठित २. संक्षेपण ३. पल्लवन	20	12 Hrs
	UNIT - II	१. कार्यालयी पत्राचार २. अनुवाद सिद्धान्त, संस्कृत से हिन्दी में तथा हिन्दी से संस्कृत में अनुवाद ३. मुहावरे – लोकोक्तियाँ	20	12 Hrs
	UNIT - III	१. शब्द-शुद्धि, वाक्य-शुद्धि २. शब्दज्ञान-पर्याय, विलोम ३. अनेक शब्दों के लिए एक शब्द	20	12 Hrs
	UNIT - IV	१. देवनागरी लिपि और उसकी विशेषताएँ २. कार्यालय भाषा के रूप में हिन्दी ३. मीडिया की भाषा के रूप में हिन्दी की उपयोगिता	40	24Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
 (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16

(Each Unit 02 questions) (All are compulsory). (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	१. सारा देश में सर्वत्र व्यवहार ज्ञान में कुशलता प्राप्त । २. हिंदी भाषा में व्याकरणगत ज्ञान का अभिवृद्धि ।
Reference	१. प्रायोगिक हिन्दी – डा. गुलाम मोइनुद्दीन खान, शबनम पुस्तक महल । २. हिन्दी व्याकरण और रचना – वासुदेव नन्दन प्रसाद, भारती भवन, इलाहाबाद ३. शुद्ध हिन्दी कैसे सीखें – राजेन्द्र प्रसाद सिंह, भारती भवन, इलाहाबाद ४. बृहत् व्याकरण भास्कर – वचन देव कुमार, भारती भवन, इलाहाबाद ५. हिन्दी उद्भव, विकास औ रूप – डा. हरदेव भाहरी, किताव महल, इलाहाबाद ६. हिन्दी भाषा – डा. भोलानाथ तिवारी, किताव महल, इलाहाबाद
N.B. : Students are allowed to write in the language only in Hindi.	

मूल्य संवर्धक पाठ्यक्रम
Value Added Courses
(VAC)
PAPER - IV

Shastri (B.A.) – Third Year (6th Semester)**Value Added Courses (VAC) -****ଋଣକ୍ୟ ନୀତି ଓ ନୀତିଶତକ (ଭାଷା- ଓଡ଼ିଆ)**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	Sahitya
Semester	6	Paper	4
Subject	Moral Teaching	Marks	100(80+20)
Subject Name	ଋଣକ୍ୟ ନୀତି ଓ ନୀତିଶତକ	Total Credits	3
Paper No	Value Added Courses -IV	Hours	60
Name of the Test book :- ଋଣକ୍ୟ ନୀତି ଓ ନୀତିଶତକ			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
VAC PAPER - IV	UNIT - I	ଋଣକ୍ୟ ନୀତି - ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	ଋଣକ୍ୟ ନୀତି - ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	ନୀତିଶତକ - ପ୍ରଥମ ଶ୍ଳୋକ ଠାରୁ କୋଡ଼ିଏ (୨୦) ଶ୍ଳୋକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	ନୀତିଶତକ - ଏକୋଇଶି (୨୧) ଶ୍ଳୋକ ଠାରୁ ଋଣିଶି ଶ୍ଳୋକ (୪୦) ଶ୍ଳୋକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20

(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନୈତିକମୂଲ୍ୟବୋଧର ଜ୍ଞାନ ସଂରଚନା ।
Reference	୧. ନୀତିଶତକମ୍ - ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ପାଢୀ, କିତାବ ମହଲ, କଟକ, ସଂସ୍କରଣ - ୨୦୧୭ । ୨. ଚାଣକ୍ୟନୀତି - ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାର - ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଶର୍ମା, ମନୋଜ ପବ୍ଲିକେଶନ୍ସ, ୬୧ ମେନ୍ ରୋଡ୍, ବୁରଡି, ଦିଲ୍ଲୀ - ୧୧୦୦୮୪ । ୩. ଚାଣକ୍ୟନୀତି - ସଂଗ୍ରାହକ - ଡଃ ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଢୀ, ସମ୍ପାଦକ - ଡ. ନିର୍ମଳ ସୁନ୍ଦର ମିଶ୍ର, ପ୍ରକାଶକ - ଏ.କେ. ପବ୍ଲିସର୍ସ, ପ୍ରାଇଭେଟ୍, ଲିମିଟେଡ୍ ।
ବି.ଦ୍ର : ଏହି ବିଷୟକୁ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ ।	

Shastri (B.A.) – Third Year (6th Semester)
Value Added Courses (VAC) - Understanding Odisha

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	History
Semester	6	Paper	4
Subject	Understanding Odisha	Marks	100(80+20)
Subject Name	Understanding Odisha	Total Credits	3
Paper No	Value Added Courses - IV	Hours	60
Name of the Test book :- Understanding Odisha			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGHTAGE	TIME
VAC PAPER - IV	UNIT - I	Odisha's physical and human geography	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	An outline of political history of Odisha	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	An introduction to Odisha's culture and heritage	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	Tribes of Odisha along with contemporary Odisha	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	To familiarize the students with Odisha, its history, linguistic heritage, religion, culture, literature, geographic features, tribes etc.
Reference	1. Binodini Das, Himalaya Publisher 2. B.K. Publication- Odisha reference year book (Latest addition) 3. Dr. Atul Ch. Pradhan. 4. Dr. Mayadhar Mansingh, Odia literature.
N.B. : Students are allowed to write in the languages either in English or in Odia.	

Shastri (B.A.) – Third Year (6th Semester)**Value Added Courses (VAC) - ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି (ଭାଷା- ଓଡ଼ିଆ)**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ଓଡ଼ିଆ
Semester	6	Paper	4
Subject	Moral Teaching	Marks	100(80+20)
Subject Name	ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି	Total Credits	3
Paper No	Value Added Courses -IV	Hours	60
Name of the Test book :-			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGHTAGE	TIME
VAC PAPER - IV	UNIT – I	(କ) ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ଉନ୍ନେଷ ଓ ବିକାଶ (ଖ) ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ବିଶେଷତ୍ୱ	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ ଓ ବୈଷ୍ଣବ ସଂସ୍କୃତି ସହ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ସମ୍ପର୍କ	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦ୍ୱାଦଶ ଯାତ୍ରା	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ଓଡ଼ିଆ ଭଜନ ଓ ଜଣାଣ	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

Assignment / Presentation.

Subject Outcome	ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଓଡ଼ିଶାର ଜାତୀୟ ଦେବତା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ତାଙ୍କର ମହିମା ବିସ୍ତୃତ । ସମସ୍ତ ଧର୍ମ ମତାମତର ସମନ୍ୱୟ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିରେ କଳନା କରାଯାଏ । ଉକ୍ତ ପାଠ୍ୟପତ୍ରରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ଉନ୍ନେଷକ ଓ ବିଶେଷତ ସହିତ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦ୍ୱାଦଶ ଯାତ୍ରା, ବହୁ ଭଜନ ଜଣାଣରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ତାଙ୍କର ରୂପ, ଗୁଣ, ମହିମା ପ୍ରଭୃତି ସମ୍ପର୍କରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଅବଗତ ହୋଇପାରିବେ ।
Reference	୧. ଓଡ଼ିଶା ସାଂସ୍କୃତିକ ଇତିହାସ : ପ୍ରବୋଧ କୁମାର ମିଶ୍ର – ବିଦ୍ୟାପୁରୀ, କଟକ ୨. ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ : ବାସୁଦେବ ସାହୁ, ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ପବ୍ଲିକେଶନ, କଟକ । ୩. ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ତତ୍ତ୍ୱ : ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ଦାଶ, ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ପବ୍ଲିକେଶନ, କଟକ । ୪. ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ : ପ୍ୟାରୀମୋହନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଓଡ଼ିଶା ବୁକ୍ ଷୋର, କଟକ ।
ବି.ଦ୍ର : ଏହି ବିଷୟକୁ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ ।	

END

